

LAUWERSMEER 23 januari 1993

EEN HAVEN VOL FUTEN

Jan Alex de Roos

Mede doordat het blad *VOGELS* sinds een half jaar een rubriek heeft waarin excursies van plaatselijke vogelclubs worden aangekondigd, ging er om even over half negen een stoet van 12 auto's richting Lauwersmeer. Ik kon me niet aan de gedachte onttrekken dat we beter een bus hadden kunnen huren, en ik betrap me erop dat ik het eigenlijk helemaal niet zo leuk vind dat al die niet-leden meegaan. Worden ze na afloop allemaal lid?

De binnendoor-route via Garnwerd levert niet veel meer op dan een paar groepjes Smienten en een veld vol Wulpen - vogels die we later ook in grote getale zouden zien. Aan het begin van de Lauwersmeerdijk, bij de eendenkooi Nieuw-Onrust, werpen we een langdurige blik over de winderige slikken en schorren. Een Smelleken krijgt - vreemd genoeg - weinig aandacht, maar een groepje Tureluurs wordt goed bekeken. Hun donkere ruggen maken duidelijk dat ze waarschijnlijk afkomstig zijn van IJsland. In het binnendijkse struikgewas enkele Kramsvogels en een Koperwiek, opmerkelijke waarnemingen in deze bijna lijsterloze winter. Bonte Kraaien vliegen de Marnewaard in; weergaloze studies in zwart en grijs vind ik ze, en ik kan niet begrijpen dat veel mensen ze geen blik waardig gunnen.

In het groezelige water van de binnenhaven treffen we alle futen van Europa, uitgezonderd de Geoorde. Een Kuifduiker laat zich van zo dichtbij bekijken dat zijn rode oog kan worden waargenomen, ook een studie in zwart en grijs trouwens. Verder een Roodhalsfuut, enkele

Dodaarsjes en tientallen 'gewone' Futen. Er drijft ook nog een Roodkeelduiker die onder onze aandacht zo rustig blijft dat ik me afvraag of hij wel helemaal lekker is. In de buitenhaven grote groepen Middelste en Grote Zaagbekken met daarboven een met olie besmeurde Drieteenmeeuw, zeker van de Shetland Eilanden. Op de pieren Steenlopers.

Terwijl de meeste excursiegangers in het restaurant aan de koffie zitten vindt een groepje doorbijters een vrouwtje Eidereend dat zich heeft opgehangen aan een kluwen nylon visdraad. Gelukkig worden ze even later weer een stuk vrolijker als ze voor de "broodroosters", tussen een groep Kokmeeuwen, een smetteloze volwassen Dwergmeeuw ontdekken. De Dwergmeeuw danst lichtjes boven de golven en doet de Kokmeeuwen log lijken. Alles is betrekkelijk.

Bij Achter de Zwartten, de volgende stop, bevinden zich verre Kleine Zwanen, Pijlstaarten, een Slechtvalk en een Buizerd die misschien wel Ruigpootbuizerd is, en op weg naar Zoutkamp zien we nog veel Smienten, Wintertalingen en een groepje van 4 Krakeenden. Rond Ezumazijl, we zijn inmiddels op weg naar de Polder de Band, bevinden zich groepen Kol- en Brandganzen in de weilanden. Opmerkelijk is ook een Buizerd die langdurig aan het bidden is, een vorm van gedrag die vaak alleen wordt toegeschreven aan Ruigpootbuizerden (en Torenvalken natuurlijk). Deze Buizerd wordt waarschijnlijk geholpen door de straffe, harde wind, waardoor hij geen moeite hoeft te doen om in de lucht te blijven. In Polder de Band zijn honderden Wulpen aanwezig.

Al met al een zeer geslaagde excursie, met de aantekening dat er wellicht een beleid moet komen aangaande niet-leden die zich bij Avi-

fauna-excursies aansluiten (hoe vaak kan men mee zonder lid te worden?). Een typisch Nederlandse excursie was het: van de 29 soorten zwanen, eenden en ganzen van het Atlasproject-waarnemingskaartje werden er liefst 19 gezien, en ook een typische winterexcursie: slechts 8 soorten zangvogels in een hele dag, waaronder 4 kraaiachtigen.

Reactie namens het bestuur

Tja, 12 auto's, en, naar ik vernam, niet eens echt allemaal goed gevuld. Dat is iets wat eigenlijk niet kan. Als vogelvereniging mag je zeker de schijn van enig milieubewustzijn proberen op te houden. Al eerder is in het bestuur gepraat over mogelijkheden om het autovogelen in Avifaunaverband terug te dringen. Vandaar ook onze aandacht voor loop- en fietsexcursies. De Schierexcursie gaat bijvoorbeeld per openbaar vervoer.

De Lauwersmeerexcursie had slecht één echt verzamelpunt, het Overwinningsplein; en daar wordt altijd stevig gepoold. Onderweg kwamen de meeste niet-leden erbij. Daarmee ontstond de onnodige extra lengte. Bij een volgende gelegenheid kan er gedacht worden aan een tweede verzamelpunt, in dit geval bijvoorbeeld Zoutkamp, waar opnieuw ingeschikt kan worden. Deze "regel" moeten we dan wellicht uitleggen aan de Vreemde Eenden. Een mooie taak voor de excursieleid(st)er.

Waarom we op het initiatief van de Vogelsredactie zijn ingegaan lijkt me duidelijk. Een beetje meer naamsbekendheid bij provinciale *Vogels*-lezende niet-Avifaunaleden kan geen kwaad. De Lauwersmeerexcursie heeft, behalve op Jan Alex, zo'n indruk gemaakt op een aantal deelnemers, dat er tenminste vier nu lid van Avifauna zijn geworden. De club groeit behoorlijk de laatste twee jaar - er zijn nu precies 343 leden - maar aan groei kleven ook nadelen, zoals een soms wat massaal bezoek aan excursies. Daar moeten we soepel op inspelen, door een excursie op te splitsen bijvoorbeeld, maar ook door een inschikkelijke houding bij het carpoolen. Maar als iemand die dit leest nog ergens een bus heeft staan, die op afroep beschikbaar is, dan graag even een telefoontje.

Wim